

uacare amplius possit, Infamis quidē scdm te ipm Pla-
to, nec in militia, nec i nullo rei pu. munere admittitur,
otiosus ergo, sicut ipse optabat, sedebit, otium uero nulli
magis rei q̄s ueneri seruit, nā si q̄ etate floret, iuueni-
les cogitationes negotio non frangit, nulla libidinē eius
poterit rō refrēare. Huic otioso uiro pditis moribus cō-
suetudine deprauato, uacare nuptiis, p̄ creationiq; filio-
rū, legibus tuis nō licet. Quo igitur ipellitur Plato? quo
inqua ipellitur? certe otium mores, cōsuetudo, ueneris cu-
piditate adescunt, nec ferre possunt, qd igitur nepos fa-
ciet ardens, ad mulierē quāpiā cōfugiet? At noua sibi
nuptiæ nō cōcedūtur, Primā rogabit, ut eū recipiat. At
liberos p̄ creare non licet. Q̄ uō igitur necessitates sibi
natura insitas, cōsuetudine auctas, otio inflāmatas.
Vxorē denuo ducere non pōt, priā rite uti uetatur, ne-
cessario igitur, ad hostes naturæ mulieres aut pueros re-
fugiet. Qui eū quoniā occulte istitutis tuis, agere licet,
libēter uidebunt, ita et mulieres de decora p̄peti cogit
Plato, nā si qua notā subire publicā, q̄s adeo contēpta
uiuere malit, eū et deterret, facietq; ne ignominia nota-
ri turpissima uelit, sola spe i certioris, in iudicio uictō-
rie, quæ et si certior esset, nullā sp̄retæ spurcissimæ q̄s
p̄tractat, uindictā afferat, et uires tū otio, tū nouarū
nuptiarū priuatione, ad nefariam uenerē conuertit.

Quod platonis scripta, p̄cepta, institu-
ta græciam perdiderunt.

HEc de legibus sparsim confuseq; dicta, ne aut
turpitude ipsarū aut repugnātia rerū, aut au-
thoris incōstātia lateat breuiter, et sicut fors

detulit sumpta sunt, sed ex his reliqua quæ Plato scrip-
sit, uel hmoi eē credātur, uel similia. Ex animi trutinæ
q̄; subiecta, qualia sint pitos nō fugiant. Licet ex his
uitā, mentē, aium Platonis in lucē adeo puocatū putē,
ut nihil p̄terea quærēdū eē uideatur. Quia qdē de re ni-
hil scripsissem, nec negotiū hoc mihi assumissem nisi
timerē, ut occidentalē quoq̄; & ecclesiā, & iperū sicut
orientale, radicitus platonici & Platonis scripta euel-
lerēt. Sed uetra repetēs, & quæ nup̄ acceperūt cōside-
rans, uereor, ne p̄nities christianismo ide inferatur, nā
q̄; pudici, q̄; sancti, quantū ue casti mores græciæ ante
Platonē fuerint, oīs hystoria, oīa priscorū instituta, uni-
uersa p̄oesis una uoce p̄dicat, canunt profi c̄to poetæ,
multas sape puellas, ne uel à diis amatoribus deprehē-
derentur, optasse, ut uel h̄yatū terræ absorberētur, uel
in saxa arboreſq̄; mutarētur, potius q̄; deprehēſe diis
p̄sequētibus pudicitia traderēt, Laiū Cadmicarū, The-
barū regem, atrociter ipse Plato turpes puerorū amores
insecutū fuisse scribit, eū Draco priscus, atheniensium
legū conditor superauit. Is traditur oīa delicta sangui-
ne lui uoluisse, unde sanguine, Draconis, scriptæ fuisse
feruntur, eas Solon mitiores reddidit. Sed spurcæ uolu-
ptatis naturæq̄; inimicæ supplicia non leniit, p̄ditum
quoq̄; memoriæ est, nunquā usq̄; ad Platonis tēpora,
liberos se cū parentibus, lauſse, credebāt enī authori-
tatē parctium nuditate corpis, le di, plura de meribus
priscæ græciæ, possem referre, si hystoriā scriberē, plu-
resq̄; tā pueros q̄; puellas mortē oppetiſſe raptas, nec
amissa pudicitia uiuere uoluisse ostenderē, nisi plenā si-

miliū exēplorū uetustatē fuisse, nemo aliquātulū histo-
riæ doctōr ignoraret. Sed uetus illa castimonia parum
ante Platōis t̄p̄a labi cēpit. Postea uero factis, dictis,
scriptis, eloquētiæq; dignitate ac falsa existimatione lœ-
nocinioq; uerborū Platōnis, corruptores bonorū morū
adiuti, et græciā et cæteras partes orbis! p̄cipites i uā-
ria multipliciaq; turpitudinis genera dediderūt, adeo
ut in multis græciæ ciuitatibus, in multis italiæ oppi-
dis, et in ipsa urbe, roma, turpe putaretur puero si nō
hēret amatorē. Hinc in gallias fluxa sceleris cōtagio
ea creuit, ut nemo uxorē ducere posset, nisi q̄ antea lo-
co uxoris hītus fuerat, fertur enī uelocissimæ luxuriæ
malū, et mō in cæperit oīa late libido inuadit, oīa tan-
quā igrū acta plustrat, et sicut lōgiora ligna, si eodē
ī loco altrā extremitatē reuolueris igrētes alter orbe
describit. Sic una in regione castitas sp̄reta, et quasi
aqua lapide auctoritate alicuius turpi p̄mota, amplif-
simerefunditur maioribusq; semp cōplexa circulis, om-
nia, nisi acrius p̄uideris nō antea desinit q̄ uorticibus
intorquēs suis, in profundū absorserit, principes quoq;
nōnulli, nō uoluptate magis deuicti q̄ auctoritate Pla-
tonis freti, uoluptarias leges aptius fundare uoluerūt,
nā Heliocaballus. Romanorū impator meretricis gre-
culæ filius, a deo suffragatiōe militum impio, primū
fere oīum illud in senatu absq; rubore p̄posuit, felices
tum fore hoīes, se semp putasse, cum legibus Platōnis
publice uiuerent, nec dubitare se facile, in hanc fæli-
cē uitā, totum terrarum orbē posse reducere, si senatus
etiā quā uitā domi cōplecteretur, eam ubiq; coleret.

Ad hæc

Ad hæc uerba facta, illico platonica sunt cōsecuta. Imperator enī romanus, & magna senatus pars, qui minis, aut terri, aut largitiōe corrupti fuerāt, nudi cum uxoribus, cæterisq; matronis, & uirginibus nudis simul lauabātur, p̄tura, tribūatus, p̄fecturæ illis offerebantur, q̄ nudas filias pati, cum ad impatorē mitterent, q̄q; nudi inter nudas cenare cū impatore nō erubescerēt. Triēnio Platonice legis orbi uniuerso postribulum roma fuit, & multe nobilissimæ mulieres, atq; primariæ, forma, ætate, genere, in ignobilissima scorta cōuersæ, ueneri militarūt, sed ciuitas diutius uiuere tyrānū passa nō est, simul enī, & illi nec cōtulit, & se in meliores mores restituit. Recte igitur author harū legum Plato, tyrāno sibi, ut ex quarto colligitur, ad p̄mulganda, quæ uellet opus esse dicebat, sentiebat enī nullo pacto, se posse nisi ui recipi, receptū euulso semel pudore facile duraturū, & imitatiōe cæteros quoq; hoīes corrupturū sperabat. Nulla enī res magis q̄ libido pudore depresso latius serpit, nullaq; difficilior retunditur, si semel ruptis repagulis effundatur. Quod ille nō ignorās ī generis humani deprauationē, alacrior insurgebat, sed lōgo quoq; tēpore post, romanus quidā imperator, aut potius leuis græculus, multo melius esse dicebat Platonice legis, q̄ euāgelicæ uitæ seruire, patrū deinde p̄dicatiōibus & pietate populi territus, quoniā constantinopolitanæ ciuitati tūc christifidē itegerrime cōplectēti lasciniā suā nō potuit inurere, latissima parauit atria. Vbi unā iperator, multiq; patritii ordinis, & matronæ, puellæq; nude cū nudis ad pilā, platōico mo

T

re ludētes, agilitatē .s. corporis alter in alterā, assumēdā
ē terra pilā flexas isilents iocūde, ac iugiter augebāt.
Eo tēpore Arabes egyptū occuparūt. Syriā tenuerūt.
Africā inuaserūt, multasq; alias romanorū prouincias san
guie italico partas, Platonis ludi exercitatiōesq; igna
uissimis barbaris tradiderūt. Quid plura? his platonū
corum institutis, græcia bonorū morū domiciliū. Scien
tiarūq; patria, militiæ columē, uere in christū pietatis
certissimū specimē, p̄dicationis euāgelicæ fluius (nā
et si multa in ueritatē bella ide orta sunt, oīa tamē in
de quoq; sunt debellata) pietatis columna, fidei robur,
ueritatis p̄co, religiōis doctria, exēplar, amplitudo, his
īquā Platōis legibus, quo tādē græcia illa redacta est?
nā cū primū à platonica iperatorū ipudētia, bellū casti
tati, pudicitie, religiōi, pudoriq; indictū esse sancti pa
tres uidissent, facile intellexerunt, nisi ueritatis, et casti
monie militum numerus cresceret, oīa luxu, cito fore
ruitura, Itaq; prisca cōsuetudine, qua ecclesiarū præsū
des, quos episcopos, archiepiscopos, patriarchasq; uul
go appellamus, nō à monachis, q̄ seuerioribus institutis
religati, deo seruiūt! sed à clericis, sola sacerdotali di
gnitate à cæteris christianis differentibus, deligebant,
post habita, monachos solū ad ecclesiæ (ut sic dicā) p̄
fecturas assumi decreuerūt. Ea sola monachis, idest mo
destia, religione, sanctitate repleuit, melioris uitæ fun
damētum iecit, ea iminēs tunc græciæ periculū, quasi
sol nebulā dissoluit, ea tenebris pulsus cœlesti aqua oriē
tales fideiū plagas irrigauit. Oēs enī, qui uel ingenio
uel doctrina, uel eloquētia florebant, ut ad gubernandā

cula ecclesiarum, quæ tunc in illis regiõibus prædi-
tes erāt, possent aspirare, monasticā uitā colebāt, cõple-
tebātur. Monachorum ergo institutiõe uiuēdi, platonici
tūc ipudētia prudēter, sanctæq; à patribus eiecta,
nō paruis deide lapsis tēporibus, i aliā, proh dolor Pla-
tonis legē, qua uult, ut turpitudinē in pueros occulte
agere liceat reiecta res est. Cætus enī atq; cõciliabu-
la, sanctorū uirorū, quæ multa, ac nūerosa erāt i urbe
magna, et p̄potēti, quæ oriētis caput, atq; oculis fuit,
ut totius orbis uiculum quoddā, ac sulcimētū, quo ter-
rarū ore, undiq; sicut ad amnē rinuli cõfluebāt, pue-
ros, ut ab ieuente, s. etate deo dedicare recæperūt, hic
eo paulatim malum in oēs e cõtagiõe diffusum creuit,
ut cum mīnor esset, nō iquinatorū numerus, q̄ ut post-
set diuinā amplius irā retardare, traditi sunt uniuersis
hostibus crucis, qbus platonicas uoluptatis discipu-
lus Platonis Machumetus legibus cõmēdauit, magna
p̄fecto. atq; mirabilia dei uicula sunt, eisdē uitis in-
fideles crescunt, qbus fideles p̄eunt, nec iniuria, illorū
enī finis in terris est, noster i cœlis. Quare nō i merito si
extremum, atq; summum bonum, quod oīa expetūt, à
cœlis, etiā nos ad terrā trāsposuerimus illis, ad minicu-
lo saluatoris destituti, in obrobrium trademur, qui cœ-
lestē uitā nō cognouerunt. Hos fructus, hūc exitum,
has fortunas, doctrina, scripta, mores Platonis uniuersis
se græciæ attulerunt. Et sicut cum uiueret molstie se-
rebat, p̄ Miltiadē, Themistoclemq; à seruitute p̄sarum
græciā fuisse liberatā, sita ueneficis eloquētia sue læno-
ciniis, uiuēdiq; p̄ditissimis institutis, eādē ipsis tandē ho-

T ii

stibus pdidit. Turci enī, sicut ego accepi, à parthis ori-
ginē trahunt. Dicet, forte q̄spia hoīes spōte sua uolu-
ptatibus hiscere, & multos ante Platonis tēpora nefan-
da libidine p̄isse, ac ideo nō esse culpādum Platonē, si
caduca humani generis natura fertur p̄ceps ad malū.
Ego autē ibecillitatē nostri generis nō ignoro, idē ego
non ibecillitate, sed deprauatione p̄ditissimæ mētis in-
geniūq; lumie penitus carētis, aduersus naturā fieri cō-
tendo, utrumq; sit, qui aut fragilitate, naturæ terminis
nō neglectis aberrat, aut obstinatiōe in naturā insur-
git, nec aliis uina sua tradere conatur, is sibi soli delin-
quit, nec secum ullus iure poterit queri, emendationis
quoq; spes, nōnulla subest, si male se agere nō oīno igno-
rat. Nā cognitio quātulacimq; delicti, p̄nitentiæ ra-
dix est, atq; origo, q̄ uero siue ipse committit, siue uero
ceteros ad flagitia hortatur, is nō modo flagitiosus ē,
& mētis, atq; animi adeo corrupti, ut miseriam putet
esse felicitatē, uerū etiā ceterorum flagitia, qui aut uo-
cem suam audierūt, aut scripta legerūt, ipsi merito im-
pigēdasunt, nā quia proni ad libidinem sumus, statim
quæ audimus, aut legimus, si cogitatiōibus nostris con-
gruū, tāiū penetrat & ifixa herēt, & cū inheserit au-
daciores faciunt, & quasi licentia ex auctoritate data
trāsuersos ad scelera hoīes agūt, nā cū oībus libido li-
beat, licere sibi quisq; id putat, quod claro alicui uir-
ro, ac eloquēti, aut factitatū, aut nō acriter ipugnatū
uidet. Quare ut remiges cum aduerso fluuio nauigēt
iuentis semp brachiis nituntur, nā si remiserūt cōtinuo ra-
pi ferūtur ip̄ceps. Sic cōditores legū acres in giter in

libidine debet insurgere, nam si permiserit, omnia eorum igne
uia in peius relapsa ruunt, quod si etiam fomenta callide ad
voluptatem subministraverit (quod Plato facit) quod eos
corruptores hominum appellare dubitabit? Plato autem cum
ornatissime, et in genere geto, grati oratione conscripse
rit, malaque bonis fraudulenter confuderit, et nudas puell
las adolescentulorum, uirorumque oculis subiecerit, et agen
di, patendi que aduersus naturam, necessitatem turpiter ex
cogitauerit, impudenter scripserit, scelerate posteris reli
querit, tantorum malorum author non predicabitur? praesertim cum
iactio sola sufficere uideatur, mala mens quidam iquit, ma
lus animus, ipse uero non animo tantum, ac uoluntate, sed re ipsa
id est exemplo, et scriptis in penitentiam traxerit, habet enim ne
scio quid uirum elegans oratio, animusque tum in omni re, tum
maxime in libidine, ita illabitur, ut totum possideat. Un
desit, ut ego non dubitem in Platone, atque platonicos omnia
gracie mala referre. Cur enim non tibi deuastationis pa
triae, seruitutisque causa Plato dabitur? puellas, et adole
scuntulos, uiros, et mulieres, nudas, et nudos exerceri,
pudere choreas agitare, uersarique simul hortaris, con
sulis, iubes, pueros in puellas uertis, mulieres necessita
te perpetendi corrupis, uiros potestate precreandi erepta ui
quadam, ad ista impellis, et haec omnia eleganter conscribis, at
que confundis, nam ne malicia tua precipiatur bonis imisces.
Dic oro, si natura hominum prona est ad illicita, quod omnes
fatentur, si cupido carnis titillatione animus semper sollicitat,
si omnes ferè oculis, uultu, ore hiscut, in uenerem, qui te les
gunt, nonne uenenum illico medicorum more poculo trahunt.
Ita profecto. Sicut igitur medici, ut salutem corporibus lar

T iii

giatur dulci re aliqua medicamēti amaritudinem primo gustu auferūt, sic tu ne quo tēdas p̄spiciaris, ut animos hoīum, quasi pisces homo facilius capias, bona inmisces. Quare si etiā, nō nocuisses, totā malorū copiam, qua euersa græcia est, tibi ego inurerē, nā qui, quo ad eius fieri poterat, aliquid fecit, is fecisse negandus non est, nūc uero cum nō ignore scripta tua uniuersum ap̄ te orbē, in p̄nitiosam uenerē, impulisse, à crimine te absolua? nec mihi uoniet in mētē diuinæ prouidentie irā ad fetulentas usq; desidentēsq; reliquias, in hostes nature semp̄ exhaustā fuisse; p̄sertim cū uideā magis, atq; magis doctrine suæ p̄nitie, subrepere, nō faciam. Non adeo à coi hoīum utilitate sum aliēus, ut hæc præterea, sed mētē, et dicēdi facultatē, ad hoc potissimū data mihi diuinitus arbitror, nam quicquid boni est in hominibus, cū à summo profluat bono, ad bonū publicum debet conferri.

Quod nisi prouideatur, similiter uent' occidentalia.

Quare hic loci factus, nec possum, nec debeo p̄terire, quod similitudo rerum mihi, et qdē nō absq; lachrimis subiecit, nam sicut oriētales patres, mōachorū castimōiā admirati, honoribus, dignitatibus, ecclesiastica auctoritate ipsos decorarūt, et hoc pacto prudētissime, optime, sanctissime, impudētē, atq; platoniam potentū luxuriā, depresserunt, sic occidētales tum ipsius rei pulchritudine

ne commoti, tum affectione omnium erga ueram religionem admoniti, diuina potius mente, quam humana, id sanxerunt, quod temporibus illis occidentales homines fieri sponte sua cernebant. Tanta enim reuerentia rerum sacrarum sacerdotes tenebantur, ut uulgo, uel legitima uxor recusaretur, decretum itaque, temporibus idoneum, deo gratum hominibus acceptum, rebus accommodatum, à summis pontificibus editum fuit, ne quis obligatus sacerdotio uxorem haberet, sed sit penitus sacer, qui sacra obit. Hanc ego rem, tanto laudabiliorem orientali monachorum honore, iudico, quanto illi coniecti monasticæ uitæ auxilia petierunt, occidentales nulla re cogente, sancte se rebus sanctis præbere uoluerunt. Quid sanctius monia sanctius? quid integrius? quid cælesti uitæ coniunctius? nam et si legitima uenus, non longe à castitate absit, laudabilius tamen est, liberum ab omni carnis coniunctione animum habere, quam re uxoria detineri. sed doleo, quoniam sancta orientaliū monachorum uita, in platonica ex ipsa librorum platoniorum lectione uenerem lapsa, cætrisque contagiosam hanc pestem largita, diuinam iram magnitudine sceleris accisam, in græciæ totius euerfionem concitauit, sic uideo occidentis castitatem, non platonice libris, sed aut imitatione, aut copia rerum superbientem, in seipsam insanire, et uniuersam coinquinare uitam, actionibus autem uitæque simili, similes diuina prouidentia exitus accommodat. Quare ne uetus prouerbum sic de nobis, ut de græcia dici possit, stultus non antea ruinam cognoscit quam ruat, imitandos esse bonos medicos censeo, qui

Τ ιιιι

nullum, e grotis medicamentum afferunt, nisi e grotandi
causam inspexerint. Ignorata enim patiendi causa, q̄s
quis resistere laboribus nititur, quasi cecus ad præcipi
tia ruit, & detrimentum simul atq̄s amentie famam lu
cratur. Sed imminētē exitum, quem omnes timemus,
quemq̄s soli præsules repellere possunt, causamq̄s ape
ruimus, remedia uero morbis afferre & quibus ratio
nibus flagitiosa, hæc facinora morbiq̄s pestiferi redu
ci queant, ad sanitatem, cōscribere non est nostrum, sa
tis est admonuisse, simulum causarum effectus simi
les esse, & iustitia diuinam iram maxime placari. Op
posito in furorē uerti, nec excogitari posse iniustiti
am ea maiorem, quæ naturæ leges contemnit, ac uio
lat. Natura enim lex est diuina, æterno dei iussu insi
ta rebus. Quare q̄ iura eius uiolat, ipsi deo uī affert,
q̄s maximā. Post illud memoria, q̄s maxime tenēdū
arbitror, oīa instituta, q̄bus mores hoīum ad uirtutē re
ducūtur, p̄petua esse, nec debere, nec posse, necesse est
enī, ut quæ mutabili rei accōmodātur, ea quoq̄s muta
bilia sint, nihil aut mutabilius t̄pe. Quare decreta illa
patrū, quæ nō rebus, sed t̄pibus fuerūt accōmodata. Si
ab his t̄pibus alīa sunt, accōmodatior a nobis querēda
uidētur, sed priscis, de nō ducēdis uxoribus institutis, pla
tōicē iā uiuere hoīes uidemus, nouis igitur à platōica
nita reuocātur. Hucusq̄s p̄ uirili p̄te mea dicere, scribe
re, p̄dicareq̄s possū, de remediis uero p̄tōifices, xp̄iāiq̄s
p̄cipes uideāt, & aliquādo remedia afferre incipiant.
Nō de uibus loquor, sed illā dico, miōrē iā mihi nūerū ī
tegre uiuētū uideri, q̄s ut possit apud deū, nec sistētur.

huius cætrorūq; oīum uitiorū. Natura. n. spreta, oīa cōfluūt, ipsaq; integra, cætri mores ualēt. Platonica da Etrīa fuit origo. Immo fontes qdē libidinis cēt ante ipm Platonē, scaturiebāt, & torrentes nōnūquā exfontibus ignomeniose deriuati, magno estu fluctuabāt, turpisq; uoluptas, quasi multiceps hydra deuorare, orbem conabatur, sed multi præclariq; uiri, quales Miltiades, Themistocles, Cimon, Pericles, quos Plato maledictis insequitur fuerūt, quales apd̄ uetustiores Laius thebanus, Draco & Solon atheniēsēs, quales Minos & Radamāthus cretensēs, quales lacedemonius, Licurgus studio, uirtute, prudentia, diuinæ maiestatis adminiculo impetrato. Herculeis uiribus, hýdræ pestiferū efflantis, capita detruocarunt, quæ postea Platonis tēporibus renata, librisq; ipsis nutrita, aucta, magnarum uiriū facta, primum græciam, deinde auctoritate ac eloquētia platonice græciæ quasi colubris, omnes gentes uenenoso, afflatu confecerunt.

Quod non Aristoteli, sed epicuro & machumeto conuenit Plato.

Quis ergo Aristotelem Platoni, comparabit, in uiuendo? Vbi Aristoteles pueros amatoribus conciliat? Vbi uiros hortatur, incendit, inflāmat, ut flori ætatis adolescentiū, inhereant, quod ille plerumq; facit, ubi unū uni Aristoteles, quasi connubia constituens cōiungit? Vbi scelus hoc ad gerēdas res magnas utile, adolescentibus prædicat? qd̄ pla